

Ik weet waar ik aan ga werken.

1 Bekijk het filmpje.

2 Wat is het doel van een reisgids?

Kies twee antwoorden.

Het doel is...

- ☐ A mensen aansporen om meer naar buiten te gaan.
- ☐ B mensen informatie geven, zodat zij een uitje kunnen plannen.
- ☐ C mensen informeren over dingen die leuk zijn om te doen.
- ☐ D reclame maken voor een bedrijf.

3 Kijk naar de rubric op bladzijde 52 en vul in.

- 1 Bespreek de doelen samen.
- 2 Wat is jouw eigen doel? Vul dat in de rubric in.

4 Wie kan een reisgids gebruiken? Zet een rondje om *ja* of *nee*.

1 Bilal gaat een nieuwe fiets uitzoeken.	ja / nee
2 Dide gaat een stad bezoeken.	ja / nee
3 Femke gaat op vakantie.	ja / nee
4 Isa heeft een dokter nodig.	ja / nee

5 Wat zoeken deze mensen in een reisgids? Verbind.

Boet houdt van bomen en planten.

Emir bezoekt graag oude gebouwen.

Linda houdt van wandelen en van de stad.

Nisa bekijkt graag kunst.

Sarah houdt van fietsen.

een fietstocht

een kasteel

een museum

een bos

een stadswandeling

6 Wat kun je lezen in de reisgids over Amsterdam? Kies twee antwoorden.

Je leest...

- ☐ A waar belangrijke gebouwen staan.
- ☐ B wat voor weer er wordt verwacht.
- ☐ C welke musea je kunt bezoeken.
- ☐ D wie de burgemeester is.

7 Je leest in een reisgids over een museum. Wat weet je als je klaar bent met lezen? Kies twee antwoorden.

Je weet...

- ☐ A hoe de directeur van het museum heet.
- ☐ B voor wie het museum leuk is.
- ☐ C waar de toiletten zijn.
- ☐ D wat je in het museum kunt zien.

8 Wat vind jij leuk om in een museum te bekijken?
Leg je antwoord uit.

Ik weet waar ik aan ga werken.

Ik ga nu ☐ verder met de plaat ☐ verder met het filmpje

Les 2 Lezen

Ik begrijp waar de tekst over gaat.

- 1** Lees de tekst hiernaast. Maak aantekeningen.
- **2** Ga naar Woordenschat op bladzijde 54.
Lees de woorden van les 2 en bespreek ze samen.
- 3** Kies steeds het juiste antwoord. Kruis aan.
 - 1 Wat kun je doen bij het Panorama-terras? Kies twee antwoorden.
Je kunt er...
 - ☐ A een oud vliegtuig bezoeken.
 - ☐ B goed op de startbaan kijken.
 - ☐ C naar geparkeerde vliegtuigen kijken.
 - ☐ D vliegtuigen zien landen en opstijgen.
 - 2 De landingsbaan die een piloot gebruikt, wordt bepaald door...
 - ☐ A de kennis van de piloot.
 - ☐ B de plek waar spotters staan.
 - ☐ C de richting van de wind.
 - ☐ D de tijd van de dag.
 - 3 Waar verwijst het woordje **Dat** naar in regel 21?
Dat verwijst naar...
 - ☐ A de spottersplaats.
 - ☐ B de vliegtuigen.
 - ☐ C het landen en opstijgen.
 - ☐ D het Panorama-terras.
 - 4 Kies twee antwoorden.
Mensen gaan naar Schiphol om...
 - ☐ A een vliegreis te maken.
 - ☐ B het vliegveld te bekijken.
 - ☐ C in oude vliegtuigen te vliegen.
 - ☐ D piloten te ontmoeten.

Een dagje uit bij Schiphol

- 1 Als je met het vliegtuig op vakantie gaat, dan kan het zijn dat je van Schiphol vertrekt. Schiphol heeft veel meer te bieden, want je kunt er ook een dagje uit. Er valt van alles te zien en te
- 5 beleven.

Een kijkje achter de schermen

Ieder jaar reizen meer dan 70 miljoen mensen via Schiphol en er komen en gaan bijna een half miljoen vliegtuigen. Al die mensen hebben bagage die ergens naartoe moet. De vliegtuigen hebben brandstof nodig en de piloten moeten weten wanneer ze mogen landen of opstijgen. Ben jij benieuwd hoe dat allemaal in zijn werk gaat? Dan is de tour van de Schiphol Experience misschien iets voor jou. Met een bus ga je naar plekken waar reizigers normaal niet mogen komen en neem je

15 een kijkje achter de schermen van de luchthaven.

Vliegtuigen kijken

Vanaf het Panorama-terras kun je heel veel vliegtuigen zien die geparkeerd staan. Bij het terras staat ook een oud vliegtuig waar je gratis in mag kijken. Als je vliegtuigen van dichtbij wilt zien landen en opstijgen, dan is het leuk om naar een spottersplaats te gaan. Dat is een speciale plek vlakbij een startbaan en landingsbaan waar mensen mogen staan. Je mag niet zomaar overal staan, want dat is gevaarlijk. Er zijn twee spottersplaatsen en zes banen. Niet iedere baan heeft dus een spottersplaats. Iedere baan is in een andere

20 richting. Welke banen de vliegtuigen gebruiken, hangt af van de windrichting. Piloten landen liever tegen de wind in. Als je wilt weten wat de beste plek is om vliegtuigen te spotten, moet je dus kijken hoe de wind staat.

Informatie voor bezoekers:

- 30 • Prijs per ticket voor de Schiphol Experience: vanaf 16 euro per persoon.
- Boek je ticket op www.schipholexperience.com.
- Kijk op www.schiphol.nl om te weten waar de spottersplaatsen zijn en hoe je daar kunt komen.
- 35 • De winkels en restaurants op Schiphol zijn zeven dagen per week open. Sommige zijn zelfs dag en nacht geopend.

Petra de Lint

een kijkje achter de schermen: Kijken waar je normaal niet mag komen.

de brandstof: Stof die een vliegtuig nodig heeft om te kunnen vliegen.

de windrichting: De kant waar de wind vandaan komt.

4

Lees het stuk 'Vliegtuigen kijken' nog een keer.

Waar gaat het stuk vooral over? Zet om twee woorden een rondje.

het Panorama-terras

het oude vliegtuig

het landen en opstijgen

de spottersplaats

de start- en landingsbaan

de piloot

5

Lees de uitspraak. Geef daarna antwoord op de vragen.

'Wil je op Schiphol een kijkje achter de schermen nemen?
Koop dan een kaartje op internet.'

1 Is de uitspraak waar? Kruis aan.

☐ ja ☐ nee

2 Hoe weet je dit?

6

In regel 7 lees je hoeveel mensen naar Schiphol gaan.

Waarom vindt de schrijver dit belangrijk? Schrijf op.

7

Wat kun je nog meer achter de schermen van Schiphol zien? Schrijf er twee zinnen over.

Ik begrijp waar de tekst over gaat.

Ik ga nu ☐ lezen in mijn leesboek ☐ naar Woordenschat

Les 3 Lezen

Ik weet hoe de tekst is opgebouwd.

Uitleg

Opbouw reisgids

- In de **inleiding** staat waar de tekst over gaat en voor wie het bedoeld is.
- **Daarna** komen een of meer **deelonderwerpen**.
Daarin staat bijvoorbeeld wat er te doen is.
- De tekst **eindigt** met **handige informatie** voor de lezer.

1 Lees de tekst op de volgende pagina. Let goed op de opbouw van de tekst.

2 Wat lees je in de inleiding? Kies twee antwoorden.

- ☐ A **Hoe** ga je naar Schiphol?
- ☐ B **Waarom** ga je naar Schiphol?
- ☐ C **Wat** is Schiphol voor een plek?
- ☐ D **Wie** gaan naar Schiphol?

3 Vul het bouwplan van deze tekst in.

Schrijf de **vetgedrukte woorden** op de juiste plek in het bouwplan.

- **Hoe** kom je aan informatie of een kaartje?
- **Wat** kun je er doen?
- **Wie** gaat naar Schiphol en *waarom*?
- **Wat** kun je er nog meer doen?

Bouwplan Een dagje uit op Schiphol

Inleiding

Deelonderwerp 1

Deelonderwerp 2

Informatie voor bezoekers

Een dagje uit bij Schiphol

- 1 Als je met het vliegtuig op vakantie gaat, dan kan het zijn dat je van Schiphol vertrekt. Schiphol heeft veel meer te bieden, want je kunt er ook een dagje uit. Er valt van alles te zien en te
- 5 beleven.

Een kijkje achter de schermen

- Ieder jaar reizen meer dan 70 miljoen mensen via Schiphol en er komen en gaan bijna een half miljoen vliegtuigen. Al die mensen hebben bagage die ergens naartoe moet. De
- 10 vliegtuigen hebben brandstof nodig en de piloten moeten weten wanneer ze mogen landen of opstijgen. Ben jij benieuwd hoe dat allemaal in zijn werk gaat? Dan is de tour van de Schiphol Experience misschien iets voor jou. Met een bus ga je naar plekken waar reizigers normaal niet mogen komen en neem je een kijkje
- 15 achter de schermen van de luchthaven.

Vliegtuigen kijken

- Vanaf het Panorama-terras kun je heel veel vliegtuigen zien die geparkeerd staan. Bij het terras staat ook een oud vliegtuig waar je gratis in mag kijken. Als je vliegtuigen van dichtbij wilt zien landen
- 20 en opstijgen, dan is het leuk om naar een spottersplaats te gaan. Dat is een speciale plek vlakbij een startbaan en landingsbaan waar mensen mogen staan. Je mag niet zomaar overal staan, want dat is gevaarlijk. Er zijn twee spottersplaatsen en zes banen. Niet iedere baan heeft dus een spottersplaats. Iedere baan is in een andere
- 25 richting. Welke banen de vliegtuigen gebruiken, hangt af van de windrichting. Piloten landen liever tegen de wind in. Als je wilt weten wat de beste plek is om vliegtuigen te spotten, moet je dus kijken hoe de wind staat.

Informatie voor bezoekers:

- 30 • Prijs per ticket voor de Schiphol Experience: vanaf 16 euro per persoon.
- Boek je ticket op www.schipholexperience.com.
- Kijk op www.schiphol.nl om te weten waar de spottersplaatsen zijn en hoe je daar kunt komen.
- 35 • De winkels en restaurants op Schiphol zijn zeven dagen per week open. Sommige zijn zelfs dag en nacht geopend.

Petra de Lint

4

Lees de zinnen over Schiphol.

In welk deel van de tekst hoort elke zin thuis? Verbind.

Het Panorama-terras is open van 9:00 tot 17:00 uur.

inleiding

Om de vliegtuigen te zien opstijgen, kun je een verrekijker meebrengen.

deelonderwerp 1

Een dagje naar Schiphol is leuk voor het hele gezin.

deelonderwerp 2

Reizigers moeten 2 uur voor vertrek aanwezig zijn.

informatie voor bezoekers

Je kunt zien hoe de bagage naar het vliegtuig wordt gebracht.

de zin hoort niet in deze tekst thuis

5

Waarom heeft de schrijver twee deelonderwerpen geschreven, denk je? Schrijf op.

6

'Restaurants en winkels' kan ook een deelonderwerp zijn. Schrijf hier drie zinnen voor.

Restaurants en winkels

Ik weet hoe de tekst is opgebouwd.

Ik ga nu ☐ lezen in mijn leesboek ☐ woordenschat oefenen

Les 4 Taalkennis

Ik gebruik bijvoeglijke naamwoorden.

1 Lees tekst 1 en tekst 2.

1 Bij Schiphol zijn

spottersplaatsen.

Daar zie je de vliegtuigen
aankomen.

Je ziet ze dalen en daarna op de
landingsbaan staan.

2 Bij Schiphol zijn spannende

spottersplaatsen.

Daar zie je de reusachtige
vliegtuigen aankomen.

Je ziet ze dalen en daarna op de
lange, brede landingsbaan staan.

Uitleg

Bijvoeglijk naamwoord

Met een **bijvoeglijk naamwoord** kun je iets duidelijker beschrijven.
Een **bijvoeglijk naamwoord** staat voor een zelfstandig naamwoord.
Je kunt meerdere **bijvoeglijke naamwoorden** achter elkaar gebruiken.

Bijvoorbeeld:

*Bij het terras staat een **oud** vliegtuig.*

*Vliegtuigen landen op de **lange, brede** landingsbaan.*

Een bijvoeglijk naamwoord is een **woordsoort**, net als een zelfstandig naamwoord.

2 Kijk terug naar opdracht 1. Geef antwoord op de vragen.

- 1 Onderstreep in tekst 2 de woorden die de tekst duidelijker maken.
- 2 Elk onderstreept woord zegt iets over een ander woord. Schrijf die woorden op.
- 3 Hoe noem je deze woordsoort?
☐ A bijvoeglijk naamwoord
☐ B werkwoord
☐ C zelfstandig naamwoord

3 Lees de woorden en geef antwoord op de vragen.

- 1 Kies bij elk zelfstandig naamwoord een bijvoeglijk naamwoord dat erbij past. Trek een lijn.

het bos

lange

de fietstocht

spannende

de puzzeltocht

blauwe

de film

donkere

de zee

grappige

- 2 Bedenk een bijvoeglijk naamwoord dat bij het woord past. Schrijf op.

1 de _____ dierentuin

2 het _____ strand

3 het _____ pretpark

4 het _____ zwembad

4 Lees de tekst hieronder. Geef daarna antwoord op de vraag.

Wil je naar het dierenbos? Daar zie je tijgers en leeuwen, maar ook slangen en krokodillen. Ze zitten niet in een kooi maar lopen los. Om elke rots, vijver en vlakte zit een hek. Je kunt dus zonder gevaar rondlopen.

Schrijf de tekst opnieuw. Maak de tekst duidelijker met bijvoeglijke naamwoorden.

5

Lees de tekst hieronder.
Geef daarna antwoord op de vragen.

Een dagje naar het supertoffe, nieuwe zwembad is leuk.
Iedereen vindt de lange, overdekte, steile glijbaan te gek!
Je kunt er urenlang veel plezier hebben.

- 1 Zet een streep onder de bijvoeglijke naamwoorden.
- 2 Kies het juiste antwoord. Er staan **veel** / **weinig** bijvoeglijke naamwoorden in deze tekst.
- 3 Schrijf drie zinnen over het strand. Gebruik bijvoeglijke naamwoorden.

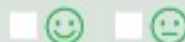
6

Lees de tekst hieronder.
Geef daarna antwoord op de vragen.

Niets is leuker dan een gezellige fietstocht door de zonnige Betuwe. Na een half uurtje stop je bij een brede rivier. Je gaat op een houten bankje zitten om naar de gekleurde boten te kijken.

- 1 Praat over de onderstreepte woorden. Bij welke woorden zien jullie precies hetzelfde voor je? Schrijf ze op.
- 2 Hoe komt dat, denk je?

Ik kan bijvoeglijke naamwoorden gebruiken.

Ik ga nu ☐ lezen in mijn leesboek ☐ woordenschat oefenen

Les 5 Taalkennis

Ik schrijf een zin met *als* of *wanneer* en *dan*.

Uitleg

Zinnen met *als* of *wanneer* aan het begin en *dan* in het midden

Je kunt in een zin laten zien dat het laatste deel een gevolg is van het eerste deel. Dat doe je door de woorden **als** of **wanneer** en **dan** te gebruiken.

Bijvoorbeeld:

Je wilt vliegtuigen zien landen. Je gaat naar de spottersplaats.

Als je vliegtuigen wilt zien landen, **dan** ga je naar een spottersplaats.

Of: **Wanneer** je vliegtuigen wilt zien landen, **dan** ga je naar een spottersplaats.

- Soms staat 'dan' niet in de zin, maar kun je het er wel bij denken.
- Voor **dan** staat een **komma**.

1 Lees het stukje tekst hieronder. Geef daarna antwoord op de vragen.

Vanaf het Panorama-terras kun je heel veel vliegtuigen zien die geparkeerd staan. Als je vliegtuigen van dichtbij wilt zien landen en opstijgen, dan is het leuk om naar een spottersplaats te gaan. Dat is een speciale plek vlak bij een startbaan en landingsbaan waar mensen mogen staan. Wanneer je wilt weten wat de beste plek is om vliegtuigen te spotten, moet je dus kijken hoe de wind staat.

- 1 Zet een streep onder de zin met *als*... *dan*.
- 2 Zet een streep onder de zin waar je het woordje 'dan' bij kunt denken.

2

**Maak van twee zinnen één nieuwe zin.
Gebruik de woorden *als* of *wanneer* en *dan*.**

- 1 Ik wil schilderijen zien. Ik ga naar een museum.

Als _____

- 2 Het regent hard. Hij gaat niet op fietsvakantie.

Wanneer _____

- 3 Het is mooi weer. Ik ga naar het zwembad.

Als _____

- 4 Ik zie apen op een rots. Ik moet hard lachen.

Wanneer _____

3

**Lees de zinnen die je net schreef.
Geef antwoord op de vragen.**

- 1 Wat valt je op aan de volgorde van de woorden? Kies het juiste antwoord.

De volgorde **verandert** / **blijft gelijk**.

- 2 Zet een streep onder de woorden in opdracht 2 die van plaats zijn veranderd.

4

**Lees de zinnen hieronder.
Geef dan antwoord op de vragen.**

Ben jij benieuwd hoe dat allemaal in zijn werk gaat? Misschien is de tour van de Schiphol Experience iets voor jou!

- 1 Maak van de zinnen een zin met *als...* en *dan*.

Als _____

dan _____

- 2 Vertel iemand die veel van vliegtuigen houdt, waar hij naartoe kan gaan. Maak een zin met *wanneer...* en *dan*.

5

Vul aan en schrijf op.

- 1 Bij informatie voor bezoekers staat: *'De winkels en restaurants op Schiphol zijn zeven dagen per week open.'*

Dit is leuk en handig om te weten voor _____

- 2 Bedenk met deze informatie een *als... dan* zin.

Als _____

6

Maak de zinnen af. Verzin zelf wat er gebeurt.

- 1 Als ik ga zwemmen, dan _____

- 2 Als het vakantie is, dan _____

- 3 Wanneer er sneeuw ligt, dan _____

7

Lees de zinnen die je hebt geschreven bij opdracht 6. Maak van de zinnen twee losse zinnen.

- 1 zin 1: _____

zin 2: _____

- 2 zin 1: _____

zin 2: _____

- 3 zin 1: _____

zin 2: _____

Ik kan een zin schrijven met *als* of *wanneer* en *dan*.

Ik ga nu ☐ lezen in mijn leesboek ☐ taalkennis oefenen

Les 6 Onderwerp bepalen

Ik kies een onderwerp voor mijn reisgids.

1 Welke ideeën heb je voor jouw reisgids?

1 Schrijf zoveel mogelijk op.

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____
- 5 _____
- 6 _____
- 7 _____
- 8 _____
- 9 _____
- 10 _____

2 Onderstreep de drie ideeën die je het leukste vindt.

2 Praat samen over opdracht 1.

1 Kies een van de onderstreepte ideeën en vertel erover aan je maatje.
Vertel zoveel mogelijk.

Kun je niet veel vertellen? Kies dan een ander idee.

Tip: Als je ergens zelf geweest bent, kun je er veel over vertellen.

2 Schrijf het onderwerp van je reisgids op.

3 Schrijf op wat je hebt verteld bij opdracht 2.

 4 Lees samen wat je hebt opgeschreven bij opdracht 3.

- 1 De een leest voor, de ander luistert.
- 2 Draai dan de rollen om.
- 3 Weten jullie samen nog meer te vertellen? Schrijf het erbij.

 5 Kijk wat je bij opdracht 3 hebt opgeschreven. Verdeel je informatie over twee deelonderwerpen.

Deelonderwerp 1 gaat over _____

Deelonderwerp 2 gaat over _____

6 Schrijf het onderwerp van je reisgids in je bouwplan, op bladzijde 51.

Ik kan een onderwerp voor mijn reisgids kiezen.

Ik ga nu ☐ lezen in mijn leesboek ☐ taalkennis oefenen

Les 7 Onderwerp uitwerken

Ik zoek plaatjes voor mijn reisgids op internet.

1 Welke plaatjes passen bij jouw reisgids? Schrijf er twee op.

- 1 _____
- 2 _____

Uitleg

Plaatjes zoeken op internet

- Bedenk een goed woord om te zoeken.
- Gebruik een zoekmachine en typ het woord in.
- Klik op afbeeldingen en kies een plaatje.
- Ga op het plaatje staan en klik rechts op je muis. Kies kopiëren.
- Ga naar je document en klik rechts op je muis. Kies plakken.

2 Lees de tekst hieronder en geef antwoord op de vragen.

Een park in de stad

Ben je in Amsterdam en wil je lekker naar buiten? Dan kun je naar een park toe. Het Vondelpark is zo'n park. Er is van alles te doen: je kunt er spelen, fietsen en picknicken. Er zijn grote velden waar je heerlijk kunt rennen en ballen!

1 Kies het plaatje dat het best bij de tekst past. Kruis aan.

☐☐☐

2 Maak de zin af.

Dit plaatje past goed bij de tekst, omdat _____

- 3 Schrijf een bijschrift bij het plaatje dat je koos bij opdracht 2.

- 4 Geef antwoord op de vragen.

- 1 Kijk terug naar opdracht 1.
Welke zoekwoorden gebruik je om jouw plaatjes te vinden op internet? Schrijf op.

- 2 Zoek een plaatje. Sla het plaatje op.

- 5 Waarom past dit plaatje goed bij jouw reisgids? Schrijf op.

- 6 Ga naar je bouwplan op bladzijde 50 en geef antwoord op de vragen.

- 1 Bij welk deel van jouw reisgids past jouw plaatje? Kruis aan.
- ☐ A inleiding
 - ☐ B een deelonderwerp
 - ☐ C informatie voor bezoekers
- 2 Schrijf in je bouwplan waar jouw plaatje komt te staan. Schrijf daar het woord 'plaatje'.
- 3 Bedenk samen een goed bijschrift bij jullie plaatjes. Schrijf het erbij in het bouwplan.

Ik kan plaatjes voor mijn reisgids op internet zoeken.

Ik ga nu ☐ lezen in mijn leesboek ☐ taalkennis oefenen

Les 8 Lezen

Ik begrijp waar de tekst over gaat.

1 Lees de tekst. Maak aantekeningen.

2 Ga naar Woordenschat op bladzijde 56.
Lees de woorden van les 8 en bespreek ze samen.

3 Geef antwoord op de vragen.

1 Wanneer is een klimbos iets voor jou? Kies twee antwoorden.

Het is leuk als je...

- ☐ A hoogtevrees hebt.
- ☐ B geen durfal bent.
- ☐ C sportief bent.
- ☐ D van klimmen en klauteren houdt.

2 Waarom moet je minimaal 1 meter 20 groot zijn om te mogen klimmen in een klimbos? Kies het juiste antwoord.

Als je kleiner bent...

- ☐ A duren de routes te lang.
- ☐ B kun je je niet goed vasthouden.
- ☐ C past de gordel niet.
- ☐ D zijn de hindernissen te moeilijk.

3 Lees regel 34 'Je vindt ze op internet.'

Ze verwijst naar...

- ☐ A belangrijke informatie.
- ☐ B bezoekers.
- ☐ C kinderpartijtjes.
- ☐ D meerdere klimbossen.

4 Kies het juiste antwoord.

De tekst is geschreven voor mensen die...

- ☐ A een sportief uitje zoeken.
- ☐ B hele kleine kinderen hebben.
- ☐ C iets binnen willen doen.
- ☐ D willen uitrusten in de natuur.

4 Zoek de woorden op in de tekst. Vul in.

1 Je wordt met een _____ vastgeklikt aan een kabel.

2 Een _____ legt uit hoe het moet.

Het klimbos

- 1 Als je van klimmen en klauteren houdt, dan is een uitje naar een klimbos echt iets voor jou. Als je ouders een beetje sportief zijn, vinden zij het vast ook leuk. Het is niet gevaarlijk, maar wel spannend en soms ook eng. Je moet dus wel een beetje een durfal zijn!

Hoog in de bomen

- In een klimbos klim je als een aap tussen de boomtoppen van de ene boom naar de andere boom. Je moet daarbij over en door hindernissen kruipen, over obstakels heen klauteren en balanceren op wiebelende onderdelen. Alle klimmers moeten een gordel om die is vastgeklit aan een stalen kabel. Je kunt wel vallen, maar dan val je niet helemaal naar beneden. Het is dus wel veilig, maar zo voelt het vaak niet! De uitdaging is natuurlijk om door te gaan tot de laatste boom zonder te vallen. Je legt altijd een route of een parcours af. Aan het einde zit vaak een kabelbaan. Die heet ook wel een zipline. Via de zipline suis je door de lucht naar het eindpunt.

20 Routes

- Omdat de een groter, sterker en behendiger is dan een ander, is er keuze uit verschillende routes die je kunt klimmen. Voor jonge kinderen en voor mensen die niet zulke handige klimmers zijn, zijn er makkelijke routes. Sportieve jongeren en volwassenen kiezen vaak de moeilijkste route. Soms mogen kinderen alleen onder begeleiding van een volwassene klimmen. Ook moeten kinderen op zijn minst 1 meter en 20 centimeter groot zijn, anders kunnen ze zich niet goed vasthouden. Voordat je gaat klimmen, krijg je instructie van een instructeur. Die ziet er ook op toe dat alles veilig verloopt, geeft aanwijzingen als dat nodig is en haalt je naar beneden als je niet meer verder durft.

Informatie voor bezoekers

- Er zijn meerdere klimbossen in Nederland. Je vindt ze op internet.
- 35 • Een kinderpartijtje in het klimbos kan ook! Dan krijgt iedereen ook een drankje en een snack. Soms krijg je na afloop een diploma of een kleine verrassing.

Petra de Lint

de instructeur: Iemand die les geeft.

de kabelbaan: Een lange kabel waaraan je kunt hangen om naar een lager punt te glijden.

het parcours: Een weg om af te leggen.

- 5 Lees regel 14 en 15: *'Het is dus wel veilig, maar zo voelt het vaak niet!'*

Wat bedoelt de schrijver met deze zin? Kruis aan.

- ☐ A Klimmen is spannend, daardoor denk je dat het niet veilig is.
☐ B Het lijkt alsof je heel hoog in de bomen zit, maar dat is niet zo.
☐ C Soms is een route heel moeilijk en durf je niet verder.
☐ D Vaak zit je niet vast aan de kabel en dat is niet veilig.

- 6 Wat zegt een instructeur in het klimbos tegen kinderen die komen klimmen? Schrijf het op.

- 7 Lees regel 25 en 26. Soms mogen kinderen alleen onder begeleiding van een volwassene klimmen. Waarom is dat, denk je? Schrijf op.

- 8 Geef antwoord op de vragen.

1 Hoe komt het dat mensen het klimbos spannend vinden?

2 Wat kun je nog meer doen in je vrije tijd wat niet gevaarlijk is, maar wel een beetje eng?

Ik begrijp waar de tekst over gaat.

Ik ga nu ☐ lezen in mijn leesboek ☐ naar Woordenschat

Les 9 Lezen

Ik herken wat precies schrijven is.

Uitleg

Precies schrijven

Een goede schrijver maakt zinnen die veel vertellen.
Hij schrijft **precies** op hoe iets eruitziet of hoe iets gaat.
Dan kan de lezer zich er iets bij voorstellen.

Bijvoorbeeld:

Er zijn meerdere klimbossen in Nederland.

*Er zijn meerdere **spannende** klimbossen in Nederland, **waar je hoog tussen de takken kunt klimmen en klauteren**.*

1 Lees de tekst. Let op zinnen die precies beschrijven.

2 Lees de zinnen. Geef antwoord op de vragen.

1 Welke zin vertelt meer? Kruis aan.

- ☐ In een klimbos moet je een helm dragen om je hoofd te beschermen als je je stoot tegen takken.
- ☐ In een klimbos moet je een helm dragen, dat is veiliger.

2 Leg je antwoord uit.

3 Lees de zin en geef antwoord op de vragen.

Je moet door krappe hindernissen kruipen, over hoge obstakels heen klauteren en balanceren op wiebelende onderdelen.

1 Welke woorden vertellen veel over het klimmen? Zet er een streep onder.

2 In de zinnen staan bijvoeglijk naamwoorden. Schrijf ze op. _____

Het klimbos

- 1 Als je van klimmen en klauteren houdt, dan is een uitje naar een klimbos echt iets voor jou. Als je ouders een beetje sportief zijn, vinden zij het vast ook leuk. Het is niet gevaarlijk, maar wel
- 5 spannend en soms ook eng. Je moet dus wel een beetje een durfal zijn!

Hoog in de bomen

- In een klimbos klim je als een aap tussen de boomtoppen van de ene boom naar de andere
- 10 boom. Je moet daarbij over en door hindernissen kruipen, over obstakels heen klauteren en balanceren op wiebelende onderdelen. Alle klimmers moeten een gordel om die is vastgeklit aan een stalen kabel. Je kunt wel vallen, maar dan val je niet helemaal naar beneden. Het is dus wel veilig, maar
- 15 zo voelt het vaak niet! De uitdaging is natuurlijk om door te gaan tot de laatste boom zonder te vallen. Je legt altijd een route of een parcours af. Aan het einde zit vaak een kabelbaan. Die heet ook wel een zipline. Via de zipline suis je door de lucht naar het eindpunt.

20 Routes

- Omdat de een groter, sterker en behendiger is dan een ander, is er keuze uit verschillende routes die je kunt klimmen. Voor jonge kinderen en voor mensen die niet zulke handige klimmers zijn, zijn er makkelijke routes. Sportieve jongeren en volwassenen kiezen
- 25 vaak de moeilijkste route. Soms mogen kinderen alleen onder begeleiding van een volwassene klimmen. Ook moeten kinderen op zijn minst 1 meter en 20 centimeter groot zijn, anders kunnen ze zich niet goed vasthouden. Voordat je gaat klimmen, krijg je instructie van een instructeur. Die ziet er ook op toe dat alles veilig
- 30 verloopt, geeft aanwijzingen als dat nodig is en haalt je naar beneden als je niet meer verder durft.

Informatie voor bezoekers

- Er zijn meerdere klimbossen in Nederland. Je vindt ze op internet.
- 35 • Een kinderpartijtje in het klimbos kan ook! Dan krijgt iedereen ook een drankje en een snack. Soms krijg je na afloop een diploma of een kleine verrassing.

Petra de Lint

 4 Lees de zinnen en geef antwoord op de vragen.

1 Welke twee zinnen vertellen het meest?

- ☐ **A** In een klimbos kun je klimmen.
- ☐ **B** In Nederland zijn meerdere klimbossen.
- ☐ **C** Je zit stevig vastgeklemd aan een stalen kabel.
- ☐ **D** Je moet over lastige hindernissen klauteren.

2 Onderstreep in de zinnen de woorden die iets precies beschrijven.

 5 Lees de zinnen. Schrijf ze dan opnieuw.

Geef zo veel mogelijk informatie.

Op mijn verjaardag ga ik met vrienden naar het klimbos. Daarna eten we een broodje.

 6 Lees de zinnen en geef antwoord op de vragen.

1 Verbind de zinnen die hetzelfde zeggen.

Als je van klimmen en klauteren houdt,
dan is een uitje naar een klimbos leuk.

Voor verschillende mensen
zijn er verschillende routes.

Alle klimmers moeten een gordel om
die is vastgeklemd aan een stalen kabel.

Het klimbos is leuk.

Omdat de een groter, sterker en
behendiger is dan een ander, is er keuze
uit verschillende routes om te klimmen.

Klimmers zitten aan een
kabel vast.

2 De zinnen in de eerste kolom geven **veel** / **weinig** informatie.

3 De zinnen in de tweede kolom geven **veel** / **weinig** informatie.

Ik herken wat precies schrijven is.

Ik ga nu ☐ lezen in mijn leesboek ☐ woordenschat oefenen

Les 10 Tekstkennis

Ik schrijf precies.

1

Lees de tekst hieronder.
Geef daarna antwoord op de vragen.

Het speelpark

Het speelpark in ons dorp is een gezellige plek om naartoe te gaan. Kinderen kunnen er heerlijk spelen. Er staan houten klimtoestellen, vier trampolines en er is een hoge glijbaan.

Ook is er een strandje en een meer waar je in mag zwemmen. In de zomer is het speelpark open, maar in de winter is het gesloten.

- 1 Onderstreep in de tekst de woorden die het speelpark precies beschrijven.
- 2 Schrijf op wat jou leuk lijkt aan dit speelpark en waarom. Beschrijf het zo precies mogelijk.

2

Kijk terug naar opdracht 1 en geef antwoord op de vragen.

- 1 Welke woorden vind je bij het speelpark passen? Zet daar een rondje om.

leuk

eng

spannend

saai

- 2 Bedenk zelf nog drie woorden. Schrijf op.

- 3 Schrijf met de woorden drie zinnen over het speelpark. Schrijf heel precies.

3 Lees de zin en schrijf er steeds iets bij.

Ik ga naar het zwembad met mijn opa.

- 1 Onderstreep het werkwoord in de zin.
- 2 Bedenk een ander werkwoord dat preciezer beschrijft hoe je gaat.

Ik _____ naar
het zwembad met mijn opa.

- 2 Schrijf de zin opnieuw. Maak hem preciezer met bijvoeglijke naamwoorden.

- 3 Maak de zin preciezer door hem langer te maken.

- △ 4** Kijk naar het plaatje en beschrijf het zo precies mogelijk.
Gebruik een goed werkwoord. Gebruik bijvoeglijke naamwoorden.
Maak een lange zin.

- 🧑 5** Maak een zin die precies vertelt wat het reisdoel van jouw reisgids is. Ga naar het bouwplan op bladzijde 51 en schrijf de zin op de goede plek.

Ik kan precies schrijven.

Ik ga nu ☐ lezen in mijn leesboek ☐ woordenschat oefenen

De grotten in

- 1 Vlakbij de stad Maastricht is de Sint Pietersberg. Daar kun je op wandelen en fietsen, maar je kunt er ook ingaan. Dat moet wel samen met een gids, want alleen dan is het veilig. In de berg zijn
- 5 duizenden ondergrondse gangen, die bij elkaar wel 80 kilometer lang zijn. Het is er pikkedonker, dus je moet een zaklamp meebrengen. Gelukkig is er een gids die de weg weet.

Lang geleden uitgehakt

- 10 Mensen noemen de gangen vaak de grotten van Maastricht, maar dat klopt eigenlijk niet. Grotten ontstaan vanzelf in de natuur, maar de gangen in de Sint Pietersberg zijn door mensen gemaakt. De gangen zijn al heel oud. De oudste gangen zijn al een paar honderd jaar geleden gemaakt, toen mensen
- 15 begonnen met het uithakken van steen. De binnenkant van de berg is namelijk van kalksteen. Dat is een soort steen dat werd gebruikt om kerken, kloosters en stadsmuren van te bouwen. Later gingen mensen het ook gebruiken bij de bouw van huizen. Nu gebeurt dat niet meer, maar de gangen zijn er nog steeds.

20 Speurtochten en vleermuizen

- Voor kinderen zijn er speciale tochten in de grotten. Dan mag je met een kaart, een kompas en je eigen zaklamp zelf je weg zoeken. Je kunt ook op zoek gaan naar oude muurtekeningen en zien wat mensen vroeger op de wanden hebben geschreven. Misschien
- 25 kom je ook een vleermuis tegen, want die wonen in de gangen. In de winter houden zij er een winterslaap. Daarom mogen er dan niet meer dan honderd mensen per dag de gangen bezoeken. Als er veel meer mensen zouden komen, dan zouden de vleermuizen niet rustig kunnen slapen. Maak ze maar niet wakker, anders heb
- 30 je een fladderend beest om je hoofd!

Informatie voor bezoekers:

- Een rondleiding duurt ongeveer anderhalf uur.
- Trek een warme jas aan, want het is in de gangen vaak kouder dan je denkt.
- 35 • Op internet kun je je aanmelden voor een rondleiding.
- Er zijn ook speciale tochten voor kinderen.

Petra de Lint

de gids: iemand die je rondleidt en uitleg geeft.
de grot: Holle ruimte in een berg.
het klooster: Een gebouw waar mensen wonen met een bepaald geloof.

Lezen

1 Lees de tekst. Schrijf dan achter elke zin het juiste woord. Kies uit:

ondergronds

kilometer

pikkedonker

fladderen

winterslaap

vleermuizen

uithakken

rondleiding

- 1 Diep onder de grond. _____
- 2 Rondvliegen met onrustige bewegingen. _____
- 3 Met een groep iets bezichtigen, onder leiding van een gids.

2 Kies steeds het juiste antwoord.

- 1 Waar verwijst het woordje **die** naar in regel 5?

Die verwijst naar...

- ☐ A duizenden ondergrondse gangen.
 - ☐ B natuurlijke grotten.
 - ☐ C Sint Pietersberg.
 - ☐ D slapende vleermuizen.
- 2 's Winters mogen er niet meer dan honderd mensen per dag de gangen in.
Waarom niet? Met meer mensen...
- ☐ A is het te druk voor de gids.
 - ☐ B is het te koud in de rij.
 - ☐ C worden de vleermuizen wakker.
 - ☐ D wordt het te warm in de gangen.

3 Janouk en Duran zijn samen naar de grotten geweest.
Ze praten erover. Vul de woorden die ontbreken in.

Janouk zegt: 'Eigenlijk raar dat het _____ heten, want ze zijn
niet door de natuur gemaakt.'

Duran zegt: 'Ik zag op een oude _____ hoe
de mensen vroeger leefden.'

Ga verder op de volgende bladzijde.

- 4 Lees 'Lang geleden uitgehakt'.
Waar gaat dit stuk *vooral* over? Zet een rondje om wel of niet.

1 grotten in de natuur	wel / niet
2 het gebruik van kalksteen	wel / niet
3 het ontstaan van de gangen	wel / niet
4 hoe mensen gebouwen maakten	wel / niet

- 5 Lees regel 18 en 19: '*Nu gebeurt dat niet meer, maar de gangen zijn er nog steeds.*'

De gangen zijn er nog steeds zodat...

- ☐ A de natuur er grotten van kan maken.
- ☐ B mensen de gangen kunnen bezoeken.
- ☐ C mensen er kalksteen uit kunnen hakken.
- ☐ D vleermuizen hun winterslaap kunnen houden.

- 6 Waarom is het niet veilig om zonder gids de grotten in te gaan?
Kies het juiste woord.

Zonder gids kun je **wandelen** / **verdwalen** / **vleermuizen tegenkomen**.

Taalkennis – Bijvoeglijk naamwoord

- 7 Lees 'De speeltuin'. Onderstreep de bijvoeglijke naamwoorden.

De speeltuin

Aan de rand van ons dorp, vind je een leuke speeltuin. Je vindt er een grote zandbak, een hoge schommel en een picknick-plek. De speeltuin is iedere dag open, behalve op maandag. Vlak voor sluitingstijd gaat een harde bel. Kinderen die dan helpen met opruimen, krijgen een snoepje.

Score

8 Vul het juiste bijvoeglijk naamwoord in.

lange

nieuwe

oude

- 1 Meer over uitjes lees je in onze _____ reisgids.
- 2 Je leest erin over een _____ fietstocht.
- 3 Of kies jij liever voor het _____ kasteel?

Taalkennis Zinnen met *als* of *wanneer* en *dan*

9 Maak een zin met *als* en *dan*.

Yoran heeft een leuke band. Hij kan niet op de fiets naar het strand.

Als _____

10 Van welke twee zinnen kun je een *als... dan* zin maken? Kruis aan.

- ☐ A Bas heeft geen geld voor de bus. Hij moet gaan lopen.
- ☐ B Ron wil zwemmen. Hij wil niet skaten.
- ☐ C Sarah houdt van crossen. Ze houdt ook van fietsen.

Hoe ging het?

Kijk je antwoorden na. Voor elk goed antwoord krijg je een punt.
Vul de bolletjes in. Kijk dan wat je nu gaat doen.

Lezen

Minder dan 10 goed? → Oefen verder met Lezen.

Taalkennis – Bijvoeglijk naamwoord

Minder dan 6 goed? → Oefen verder met Taalkennis *bijvoeglijk naamwoord*.

Taalkennis – Zinnen met *als* of *wanneer* en *dan*

Minder dan 2 goed? → Oefen verder met Taalkennis *zinnen met als of wanneer en dan*.

Ik ga nu

☐ lezen in mijn boek
 ☐ verder met mijn reisgids

Les 12 Voorbereiden

Ik maak een bouwplan.

Uitleg

Bouwplan reisgids

Voordat je begint met schrijven, maak je een **bouwplan**.

Het bouwplan laat zien hoe de tekst is **opgebouwd**.

Je zet **informatie** op de juiste plek in het bouwplan.

Je schrijft het op in **woorden**, soms maak je vast **een mooie zin**.

Ook bedenk je wat je nog meer nodig hebt, zoals **plaatjes**.

In het bouwplan zet je waar die plaatjes moeten komen.

1

Ga naar je bouwplan op bladzijde 50. Kijk bij de inleiding.

- 1 Schrijf op waar je reisgids over gaat.
- 2 Schrijf op voor wie het leuk is.
- 3 Bedenk een goede beginzin met *Als (of wanneer)...*, *dan...*
Schrijf de zin in je bouwplan.

2

Ga naar deelonderwerp 1.

- 1 Schrijf op waar deelonderwerp 1 over gaat.
- 2 Schrijf informatie in woorden en zinnen op.
- 3 Bedenk een goede beginzin en schrijf die op.
- 4 Bedenk hoe jouw deelonderwerp heet. Schrijf dat er als kopje boven.

3

**Ga naar deelonderwerp 2.
Doe hetzelfde als bij opdracht 2.**

4 Ga naar 'Informatie voor bezoekers'.

- 1 Welke informatie voor bezoekers weet je? Schrijf het kort op.
- 2 Kun je nog meer informatie bedenken? Denk bijvoorbeeld aan dingen die je mee moet nemen naar de bestemming, zoals een regenpak of eten. Schrijf het erbij.

5 Bekijk je bouwplan.

Lees de zin in je bouwplan die precies vertelt wat jouw reisdoel is. Maak de zin zo precies mogelijk.

6 Bedenk een titel voor je reisgids.

- 1 Schrijf drie mogelijke titels op.

Titel 1: _____

Titel 2: _____

Titel 3: _____

- 2 Schrijf de beste titel in de groene balk boven het bouwplan.

7 Lees samen jullie bouwplannen.

- 1 De een leest voor, de ander luistert.
- 2 Draai dan de rollen om.
- 3 Wat zou je nog meer in het bouwplan kunnen zetten? Overleg samen.
- 4 Vul je eigen bouwplan aan.
- 5 Bekijk en bespreek de titel samen en pas hem eventueel aan.

Ik kan een bouwplan maken.

Ik ga nu ☐ lezen in mijn leesboek ☐ oefenen na Test jezelf ☐ verder met mijn reisgids

Les 13 Schrijven

Ik schrijf mijn tekst.

- 1 Schrijf de inleiding van je tekst. Gebruik voor alle opdrachten je bouwplan op bladzijde 50.**
 - 1 Schrijf de titel op.
 - 2 Schrijf de openingszin over.
 - 3 Maak de inleiding af. Vertel waar jouw reisgids over gaat en voor wie dat leuk is.
- 2 Schrijf deelonderwerp 1.**
 - 1 Schrijf het kopje op.
 - 2 Schrijf de beginzin op.
 - 3 Schrijf deelonderwerp 1. Gebruik de woorden en zinnen uit je bouwplan.
 - 4 Gebruik goede werkwoorden en bijvoeglijke naamwoorden. Maak je zinnen heel precies en vertel veel.
- 3 Schrijf deelonderwerp 2. Doe het net als bij opdracht 2.**
- 4 Schrijf informatie voor bezoekers. Begin elk punt op een nieuwe regel.**
- 5 Lees je tekst door.**
 - 1 Kruis aan wat je hebt gedaan.
 - ☐ Ik heb hoofdletters en punten gebruikt.
 - ☐ Ik heb de woorden in de zinnen in de goede volgorde gezet.
 - ☐ Ik heb geen spelfouten gemaakt.
 - 2 Verbeter de punten die je niet hebt aangekruist.
- 6 Ga naar de rubric op bladzijde 52 en vul in.**

Hoe is het schrijven gegaan?
Vul de rubric in voor les 13.

Lined writing area on the left side of the page.

Lined writing area on the right side of the page.

Ik kan mijn tekst schrijven.

Ik ga nu ☐ lezen in mijn leesboek ☐ oefenen na Test jezelf ☐ verder met mijn reisgids

Les 14 Feedback

Ik geef en krijg feedback.

Uitleg

Feedback

Bij het schrijven helpt feedback. Je tekst wordt er beter van.

- **Bedenk** wat je goed vindt en wat volgens jou beter kan.
- Denk na over hoe je dat aardig zegt.
- **Benoem** eerst wat je goed vindt, dan wat volgens jou beter kan.

1 Kijk naar de rubric op bladzijde 52.

1 Waar ga je op letten? Kruis aan.

- ☐ De zinnen zijn precies beschreven en vertellen veel.
- ☐ Er is een zin met *als* of *wanneer* en *dan*.
- ☐ De opbouw van de tekst is: inleiding, één of twee deelonderwerpen, informatie voor bezoekers.

2 Is er iets anders waar je op gaat letten? Schrijf op.

3 Op welk deel van de tekst ga je letten?

Kruis aan.

- ☐ de inleiding
- ☐ deelonderwerp 1
- ☐ deelonderwerp 2
- ☐ de informatie voor bezoekers
- ☐ de hele tekst

2 Lees je tekst voor aan je maatje.

1 De een leest voor en de ander luistert.

2 Draai dan de rollen om.

3 Bedenk en benoem wat je vindt.

- 1 Ruil van tekst.
- 2 Lees de tekst van de ander.
- 3 Waar ging je ook alweer op letten?
Bedenk wat je ervan vindt en hoe je dat vriendelijk en duidelijk kunt zeggen.

4 Geef feedback.

- 1 Vertel elkaar wat je goed vindt.
- 2 Vertel elkaar wat je denkt dat beter kan.

5 Schrijf je feedback op.

- 1 Welke feedback heb je gekregen? Schrijf het bij je eigen tekst.
- 2 Was de feedback van je maatje aan jou duidelijk? Kruis aan.
 - ☐ Nee. Vraag je maatje om uitleg.
 - ☐ Ja, ik was het er wel mee eens.
 - ☐ Ja, ik was het er een beetje mee eens.
 - ☐ Ja, maar ik was het er niet mee eens.

6 Bedank elkaar voor de feedback.

Ik kan feedback geven en krijgen.

Ik ga nu ☐ lezen in mijn leesboek ☐ oefenen na Test jezelf ☐ verder met mijn reisgids

Les 15 Schrijven

Ik pas mijn tekst aan.

1 Bedenk wat je gaat aanpassen.

- 1 Kijk terug naar de feedback die je kreeg en pas je tekst aan.
- 2 Kijk nog eens naar je bouwplan op bladzijde 50. Staat alles uit je bouwplan in je tekst? Schrijf het er anders bij.

2 Pas je tekst aan.

- 1 Als je een zin hebt geschreven, lees de zin dan terug.
- 2 Denk na of de zin duidelijk en goed is.
- 3 Pas de zin aan als je denkt dat de zin beter kan.

3 Lees je hele tekst terug en controleer.

- 1 Ben je niets vergeten? Zijn je zinnen goed en duidelijk? Heb je alle doelen uit de rubric op bladzijde 52 in je tekst verwerkt?
- 2 Pas je verhaal aan, als het daardoor beter wordt.

4 Kijk naar de rubric op bladzijde 52 en vul in.

- 1 Lees de doelen in de rubric.
- 2 Vul de rubric in voor les 15.

Ik kan mijn tekst aanpassen.

Ik ga nu ☐ lezen in mijn leesboek ☐ naar woordenschatactiviteiten